

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Jakub Oraiqat
Název práce: Edvard Beneš: zahraniční politika druhého československého prezidenta a její vývoj v letech 1938–1945

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Václav Šmidrkal, Ph. D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá zahraniční politikou Edvarda Beneše v době od září 1938 do roku 1945. Hlavní otázka se točí kolem změny orientace Benešovy politiky ze západních států (Francie a Velké Británie, potažmo USA) na Sovětský svaz. Tuto změnu autor rekonstruuje zejména z primárních pramenů osobní povahy (paměti, korespondence, deníkové záznamy).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce se tak opírá hlavně o primární prameny, kam autor řadí hlavně Benešovy třídílné *Paměti* (Academia 2007), edici dopisů Vojtovi Benešovi, deník Jana Opočenského, paměti Eduarda Táborského, zápisy ze schůzí londýnské exilové vlády, případně další vydané prameny. Zde by možná nebylo od věci využít také edici pramenů a studií k Benešově vztahu k německé otázce (*Edvard Beneš, Němci a Německo*, Praha 2014–2016). I když se jedná o jinou část Benešova života a kariéry, některé poznatky týkající se jeho charakteru a politiky by mohly být přenositelné i na pozdější období.

Ještě více mohla být práce ukotvena v sekundární literatuře. Vedle klasiky jako jsou třeba práce Jana Kuklíka a Jana Gebharta by například zasloužila reflexi třídílná práce Arnolda Suppana *Hitler – Beneš – Tito* (3. vyd. Wien 2017) a dále pak další detailnější práce k jednotlivým zkoumaným problémům, např. k plánu československo-polské konfederace práce Jiřího Friedla, k Podkarpatské Rusi práce Jana Rychlíka apod. Tím by se mohla vykrýt subjektivita primárních pramenů osobní povahy.

Autorovi se podařilo nicméně ukázat duchovní cestu, kterou Beneš urazil od Mnichovské dohody až po spojení se Sovětským svazem a vykreslil širší kontext Benešova uvažování o zahraniční politice obnoveného Československa.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazyková úroveň práce je dobrá až na ojedinělé případy menší srozumitelnosti (např. na s. 65 věta „To Beneš považoval za vyloučené, jelikož nesouhlasil s tím, aby si polská exilová vláda vymáhala jakékoliv dohody k tomu, aby uznala Československý národní výbor.“). Odkazy na literaturu a citace jsou v pořádku. Grafická úprava je přiměřená.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Předložená práce se zabývá tématem, které je relativně častým námětem jak diskusí mezi historiky, tak i širší veřejností. Na základě primárních pramenů usiluje o vysvětlení, jak Beneš po Mnichovské dohodě dospěl k rozhodnutí spojit budoucnost Československa se Sovětským svazem. Práce rekonstruuje Benešovo politické myšlení a částečně i politický styl. Domnívám se, že by ale vyžadovala ještě o něco hlubší ukotvení jak v sekundární literatuře, tak v „benešologické“ literatuře, zejména takové, která se zabývá jeho osobností a politickým stylem, nikoliv jen obsahem jeho politiky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Benešův vztah k Sovětskému svazu nezačal až v roce 1938, ale měl svou prehistorii. Jaký vliv mohla mít tato prehistorie na Benešovu politiku za druhé světové války?
2. Do jaké míry byl příklon k Sovětskému svazu využit Benešovými oponenty mezi československými politiky za druhé světové války?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení B, při přesvědčivé obhajobě hodnocení A.

Datum: 3. září 2019

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.